ҚОНУНИ КОНСТИТУТСИОНИИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН ДАР БОРАИ ТАРТИБИ ХАЛЛИ МАСЪАЛАХОИ СОХТИ МАЪМУРИЮ ХУДУДИИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492)

Қонуни конститутсионии мазкур асосҳои ҳуқуқӣ ва принсипҳои тартиби ҳалли масъалаҳои соҳти маъмурию ҳудудӣ, салоҳият ва ваколати мақомоти ҳокимияти давлатӣ ва ҳудидоракунии шаҳрак ва деҳотро дар ҳалли масъалаҳои таъсису барҳам додани воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ, маҳалҳои аҳолинишин, муқаррар намудану таъйир додани сарҳади онҳо, номгузорию номивазкунии воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ ва маҳалҳои аҳолинишин, баҳисобгирию бақайдгирии онҳо, ҳамчунин масъалаҳои дигари вобаста ба соҳти маъмурию ҳудудиро муайян менамояд (Қонуни конст. ҶТ аз 2.01.2018 № 1492).

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМЙ Моддаи 1. Мафхумхои асосй

Дар Қонуни конститусионии мазкур мафхумҳои асосии зерин истифода мешаванд (Қонуни конст. 4T аз $2.01.2018 \ No 1492$):

- сохти маъмурию худудӣ тақсим кардани худуди Ҷумхурии Точикистон ба воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ бо мақсади самаранок ташкил намудани идоракунии давлатӣ, худидоракунии шаҳрак ва деҳот, таъмини қонуният ва тартиботи ҳуқуқӣ (Қонуни конст. ҶТ аз 2.01.2018 № 1492);
- вохиди маъмурию худуд $\bar{u}$ худуди тибки тартиби мукаррарнамудаи Қонуни конститутсионии мазкур муайяншудае, ки худуди як $\ddot{e}$ якчанд маҳалҳои аҳолинишин ва ҳудудҳои дигари беаҳолиро муттаҳид намуда, дар он мақомоти ҳокимияти давлат $\bar{u}$, худидоракунии шаҳрак ва деҳот мутаносибан идоракунии давлат $\bar{u}$ $\ddot{e}$ фаъолияти ҳудидоракуниро амал $\bar{u}$ менамоянд (Қонуни конст. $\ddot{u}$ 43 2.01.2018 $\ddot{u}$ 1492);
- маҳалли аҳолинишин ҳудуди муайяни ҷои зисти аҳолӣ, ки дар он равандҳои ичтимоию иқтисодӣ, сохтори демографии аҳолӣ, шуљли онҳо ташаккул ёфта, сохтмон ва навсозии манзилҳои истикоматӣ, дигар биною иншоот чиҳати пешбурди ҳаёту фаъолияти аҳолӣ амалӣ гашта, номи худ ва мувофиқи тартиби муқарраршуда марзи муайян дорад;
- вилоят вохиди маъмурию худудй мазкур чойгирифтаро муттахид намуда, дар он идоракунии давлатй бо назардошти манфиатхои чомеа дар махалхо ва ваколатхои макомоти хокимияти давлатию худидоракунии шахрак ва дехот амалй карда мешавад (*Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492*);
- шахр маҳалли аҳолинишин, ки ҳамчун воҳиди маъмурию ҳудудӣ ба қайд гирифта шуда, дар он идоракунии давлатӣ бо назардошти манфиатҳои чомеа дар маҳалҳо амалӣ карда мешавад. Шаҳр ҳамчун воҳиди маъмурию ҳудудӣ метавонад ҳудуди ноҳия, шаҳрак ва деҳотро муттаҳид намояд (Қонуни конст. 4T аз 2.01.2018 № 1492);
- нохия вохиди маъмурию худудй, ки шахракхо ва дехоти дар худуди мукарраргардидаи нохияи мазкур чойгирифтаро муттахид намуда, дар он идоракунии давлатй бо назардошти манфиатхои чомеа дар махалхо ва ваколатхои макомоти хокимияти давлатию худидоракунии шахрак ва дехот амалй карда мешавад (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);

- шахрак маҳалли аҳолинишин, ки ҳамчун воҳиди маъмурию ҳудудӣ ба ҳайд гирифта шуда, дар он худидоракунии маҳаллӣ бо тартиби муҳаррарнамудаи ҳонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад. Дар ҳудуди шаҳрак мумкин аст маҳалҳои аҳолинишини дигар, ки воҳидҳои маъмурию ҳудудии алоҳида нестанд, ташкил карда шаванд (Қонуни конст. ҶТ аз 2.01.2018 № 1492);
- дехот вохиди маъмурию худуд $\bar{u}$, ки аз як $\ddot{e}$ якчанд дехахо иборат буда, дар он худидоракунии маҳалл $\bar{u}$ бо тартиби муҳаррарнамудаи қонунгузории Чумҳурии Тоҷикистон амал $\bar{u}$ карда мешавад (Қонуни конст. 4T аз 2.01.2018 New 1492);
- деҳа ҳудуди муайяни чои зисте, ки бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Чумҳурии Точикистон ҳамчун маҳалли аҳолинишин ба қайд гирифта шуда, дар он дарачаи муайяни ободонӣ таъмин карда шудааст;
- маркази маъмурй маҳалли аҳолинишин, ки дар он маҳомоти идоракунандаи ҳокимияти давлатӣ ё худидоракунии шаҳрак ва деҳот ҷойгир шудаанд;
- бақайдгирии воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ ва маҳалҳои аҳолинишин амали мақоми ваколатдори давлатии бақайдгирии воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ ва маҳалҳои аҳолинишин (минбаъдмақоми ваколатдори давлатӣ) дар бораи ба расмият даровардан ва ба Феҳристи ягонаи бақайдгирии воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ ва маҳалҳои аҳолинишин (минбаъд Феҳристи бақайдгирӣ) доҳил намудани воҳеияти таъсис ва барҳам додани воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ, таъйир додани сарҳади онҳо, ба категорияи шаҳр, шаҳрак ва деҳа мансуб донистани маҳалли аҳолинишин, муқаррар кардан ва ба ҷои дигар кӯчонидани маркази маъмурии воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ, номгузорӣ ва номивазкунии онҳо (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- бахисобгирии вохидхои маъмурию худудй ва махалхои ахолинишин амали баъди бақайдгирй аз тарафи мақомоти дахлдори махаллии хокимияти давлатй ба Фехристи бахисобгирии вохидхои маъмурию худудй ва махалхои ахолинишин (минбаъд Фехристи бахисобгирй) дохил кардан ва аз он хорич намудани маълумот дар бораи вохидхои маъмурию худудй ва махалхои ахолинишин (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492).

Моддаи 2. Қонунгузории **Чумхурии** Точикистон дар бораи тартиби халли масъалахои сохти маъмурию худудй

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492)

Конунгузории Цумхурии Точикистон дар бораи тартиби халли масъалахои сохти маъмурию худуд $\bar{u}$ ба Конститутсияи Цумхурии Точикистон асос ёфта, аз Қонуни конститутсионии мазкур, дигар санадхои меъёрии хукукии Цумхурии Точикистон ва санадхои хукукии байналмилалие, ки Точикистон онхоро эътироф намудааст, иборат мебошад (Конуни конст. ЧТ аз $2.01.2018 \ Note 1492$).

Моддаи 3. Принсипхои асосии халли масъалахои сохти маъмурию худудй

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492)

Халли масъалахои сохти маъмурию худуд $\bar{u}$ ба принсипхои зерин асос меёбад (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492):

- таксимнашаванда ва дахлнопазир будани худуди Чумхурии Точикистон;
- мувофикати манфиатҳои умумидавлатӣ ва манфиатҳои аҳолие, ки дар ҳудуди дахлдор зиндагӣ мекунад;
- ваколатҳои худро амал $\bar{u}$ намудани мақомоти ҳокимияти давлат $\bar{u}$ ва худидоракунии шаҳрак ва деҳот дар ҳудуди воҳиди маъмурию ҳудудии даҳлдор (Қонуни конст. 4T аз 2.01.2018 No.1492);
- гуногуншаклии вазъи хукукии вохидхои маъмурию худуд $\bar{u}$ мутобики таъиноти онхо, хусусиятхои махал, сатхи рушди иктисодию ичтимо $\bar{u}$ ва дигар омилхо (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- ошкорбаёнӣ ва ба ҳисоб гирифтани афкори умум ҳангоми ҳалли масъалаҳои сохти маъмурию ҳудудӣ (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492).

Моддаи 4. Вохидхои маъмурию худуд $\bar{u}$ ва худуди онхо (Конуни конст. 4T аз 2.01.2018 № 1492)

- 1. Ба вохидхои маъмурию худуд $\bar{u}$ дар Чумхурии Точикистон Вилояти Мухтори К $\bar{y}$ хистони Бадахшон, вилоятхо, шахрхо, нохияхо, шахракхо ва дехот, ки дар онхо макомоти махаллии хокимияти давлат $\bar{u}$ ва худидоракунии шахрак ва дехот ташкил карда шудаанд, дохил мешаванд (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492).
- 2. Ба ҳар як воҳиди маъмурию ҳудуд $\bar{u}$ бо мақсади муайян намудани доираи ваколатҳои мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлат $\bar{u}$ ва ҳудидоракунии шаҳрак ва деҳот ном гузошта, сарҳад ва маркази маъмурие, ки дар он мақомоти мазкур ҷойгир шудаанд, муқаррар карда мешаванд (Қонуни конст. 4T аз 2.01.2018 No 1492).
- 3. Худуди Цумхурии Точикистон тибки сохти маъмурию худудӣ ба худуди пойтахти Цумхурии Точикистон ва худуди Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ тақсим мешавад (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492).
- 4. Худуди пойтахти Чумхурии Точикистон шахри Душанбе ҳамчун воҳиди маъмурию ҳудуд $\bar{u}$ ба ҳудуди ноҳияҳои тобеи шаҳр тақсим мешавад (Қонуни конст. ЧТ аз $2.01.2018 \ Note 1492$).
- 5. Худуди Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоят ҳамчун воҳиди маъмурию ҳудудӣ ба ҳудуди шаҳрҳо ва ноҳияҳои тобеи вилоят тақсим мешавад (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492).
- 6. Худуди шахр хамчун вохиди маъмурию худуд $\bar{u}$, ки махалхои ахолинишини дигарро муттахид намудааст, ба худуди шахр, шахрак ва дехот, ки вохиди маъмурию худудии алохида мебошанд, таксим мешавад (Қонуни конст. 4T аз 2.01.2018 Note 2.01).
- 7. Худуди нохия ҳамчун воҳиди маъмурию ҳудуд $\bar{u}$ ба ҳудуди шаҳрак ва деҳот, ки воҳидҳои маъмурию ҳудудии алоҳида мебошанд, тақсим мешавад (Қонуни конст. 4T аз 2.01.2018 Note 1492).
- 8. Худуди шахрак ҳамчун воҳиди маъмурию ҳудудии маҳалҳои аҳолинишини дигарро муттаҳидкунанда ба ҳудуди шаҳрак ва маҳалҳои аҳолинишине, ки воҳиди маъмурию ҳудудии алоҳида нестанд, тақсим мешавад (Қонуни конст. 4T аз 2.01.2018 № 1492).

9. Худуди дехот ҳамчун воҳиди маъмурию ҳудудӣ ба ҳудуди маҳалҳои аҳолинишине, ки воҳиди маъмурию ҳудудӣ алоҳида нестанд, тақсим мешавад (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492).

Моддаи 5. Махалхои ахолинишин

- 1. Ба махалхои ахолинишин шахрхо, шахракхо ва дехахо дохил мешаванд.
- 2. Дар Чумхурии Точикистон шахрхо аз руп тобенят ба категорияхон зерин таксим мешаванд:
  - шахри Душанбе пойтахти Чумхурии Точикистон;
  - шахрхои тобеи чумхурй;
  - шахрхои тобеи вилоят.
- Махалхои хурди истикоматии ахамияти муваққатидошта, доимй надоранд ё объектхои истикоматкунандагони таъиноти хизматй чангалбонон, мебошанд (хонахои бошишгоххои сахрой, пойгоххои обухавосанчй, хонахои устохои минтакахои рохсозй ва љайра), инчунин хавлихои алохида махалли ахолинишин хисобида намешаванд ва ба он махалхои ахолинишине тааллук доранд, ки бо онхо аз чихати муносибатхои хочагй, маъмурй ва худудй алокаманд мебошанд.

Моддаи 6. Категорияхои махалхои ахолинишин

- 1. Маҳалҳои аҳолинишини Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи нишондодҳои зерин ба категорияҳо ҷудо мешаванд:
  - шумораи ахолии дар онхо истикоматкунанда;
- сатҳи рушд ва махсусгардонии инфрасохтори истеҳсолӣ ва ичтимоию фарҳангӣ;
  - амалй намудани вазифахои давлатй дар худуди дахлдор.
  - 2. Ба категорияи шахрхо дохил мешаванд:
- шахри Душанбе пойтахти Чумхурии Точикистон, ки макоми он бо конун муайян карда мешавад (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- шахрхое, ки ҳамчун маҳалҳои аҳолинишин марказҳои нисбатан калони иқтисодӣ ва фарҳангӣ ба ҳисоб рафта, ҳамзамон воҳиди маъмурию ҳудудии алоҳида мебошанд (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- шахрхое, ки хамчун махалхои ахолинишин марказхои иктисод $\bar{u}$, фарханг $\bar{u}$ ва маъмур $\bar{u}$ ба хисоб рафта, ба сифати вохиди маъмурию худуд $\bar{u}$ худуди шахрак ва дехотро низ муттахид гардонидаанд (Қонуни конст. 4T аз $2.01.2018 \, Notemode 1492$).
- 3. Ба категорияи шахрхо махалхои ахолинишине мансуб дониста мешаванд, ки марказхои маъмурй, иктисодй ва фархангй буда, корхонахои саноатй, сохтмону наклиёт, хочагии коммуналй, фонди давлатии манзил, шабакаи ташкилотхои ичтимоию фархангй ва савдою хизматрасонй дошта, теъдоди ахолии онхо аз 10 хазор нафар кам нест. Дар мавридхои алохида ба категорияи шахрхо махалхои ахолинишинеро низ дохил кардан мумкин аст, ки теъдоди ахолии онхо аз 10 хазор камтар буда, вале дар ояндаи наздик барои рушди иктисодиёт ва афзоиши ахолй имконият доранд.
- 4. Ба категорияи шахракҳо маҳалҳои аҳолинишине мансуб дониста мешаванд, ки дар ҳудуди онҳо объектҳои муҳими иқтисодӣ (ташкилотҳои саноатӣ, сохтмонӣ, истгоҳҳои роҳи оҳан ва љайраҳо), ҳамчунин муассисаҳои

таълимй, табобатию солимгардонй, ичтимоию фархангй, ташкилотхои савдо, хуроки умумй, хизматрасонии коммуналй вокеъ гардида, на камтар аз 2 хазор нафар ахолй дошта бошанд. Дар холатхои истисной ба категорияи шахракхо махалхои ахолинишини теъдоди ахолиашон аз 2 хазор нафар камтарро низ дохил кардан мумкин аст, агар онхо маркази маъмурй, иктисодй ва фархангй хисобида шуда, дар ояндаи наздик барои рушди иктисодиёт ва афзоиши ахолй имконияти вокей дошта бошанд.

5. Ба категорияи дехахо махалхои ахолинишине мансуб дониста мешаванд, ки ба дарачаи муайяни ободонй ноил гардида, теъдоди ахолии онхо на камтар аз 50 нафарро ташкил медихад ва аз нисф зиёди ахолии онхо ба фаъолияти кишоварзй машљул мебошанд. Дар холатхои истисной ба категорияи деха махалхои ахолинишини дурдаст ва мушкилгузареро низ дохил кардан мумкин аст, ки теъдоди ахолии онхо аз 50 нафар камтар мебошад.

Моддаи 7. Вохидхои худудй

- 1. Худудҳои истифодаи низоми махсус (мамнуъгоҳҳо, бољҳои табиии давлатӣ, парваришгоҳҳо, ёдгориҳои таърихӣ, ёдгориҳои табиат, ҳудудҳои таъиноти мудофиавӣ ва дигар ҳудудҳо) воҳидҳои ҳудудӣ мебошанд (Қонуни конст. 4T аз 2.01.2018 № 1492).
- 2. Таъсисдиҳӣ, азнавташкилдиҳӣ, барҳамдиҳӣ, истифодабарӣ, баҳайдгирӣ ва баҳисобгирии воҳидҳои ҳудудӣ бо тартиби муҳаррарнамудаи ҳонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд.

Моддаи 8. Банақшагирии рушди худудй дар вохидхои маъмурию худудй

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492)

Банақшагирии рушди минбаъдаи маҳалҳои аҳолинишин ва воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ дар асоси баҳисобгирии маҷмӯии вазъияти мавҷудаи иҷтимой, иқтисодӣ, экологӣ, шаҳрсозӣ ва шароити дигар дар ҳудуди воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад (Қонуни конст. ҶТ аз 2.01.2018 № 1492).

БОБИ 2. САЛОХИЯТУ ВАКОЛАТХОИ МАКОМОТИ ХОКИМИЯТИ ДАВЛАТЙ ВА ХУДИДОРАКУНИИ ШАХРАК ВА ДЕХОТ ОИД БА ХАЛЛИ МАСЪАЛАХОИ СОХТИ МАЪМУРИЮ ХУДУДЙ

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492)

Моддаи 9. Салохияти Мачлиси миллии Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон оид ба халли масъалахои сохти маъмурию худудй

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492)

Мачлиси миллии Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон бо пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон ва бо назардошти карорхои макомоти махаллии хокимияти давлатй, худидоракунии шахрак ва дехот ва мачлисхои ахолии худудхои дахлдор:

- таъсис, таљйир, барҳам додани воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ, муқаррар намудани маркази маъмурӣ ва ба чои дигар кӯчонидани онҳоро муайян менамояд (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- сархади вохидхои маъмурию худудиро муқаррар мекунад ва таљйир медихад (Қонуни конст. $\mbox{\it 4T}$ аз 2.01.2018 $\mbox{\it №}$ 1492);

- мансубияти маҳалҳои аҳолинишинро ба категорияҳои шаҳрҳои тобеи чумҳурӣ ва вилоят, шаҳрак ва деҳа муайян мекунад ва таљйир медиҳад;
- масъалахои номгузорй ва номивазкунии вохидхои маъмурию худудй ва махалхои ахолинишинро хал менамояд (Конуни конст. 4T аз 2.01.2018 N2 1492).

Моддаи 10. Салохияти Хукумати Чумхурии Точикистон оид ба халли масъалахои сохти маъмурию худудй

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492)

Хукумати Чумхурии Точикистон:

- ба Мачлиси миллии Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон дар бораи таъсис ва барҳамдиҳии воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ, маҳалҳои аҳолинишин, муҳаррар намудану таъйир додани марказҳои маъмурӣ ва сарҳади онҳо, номгузориву номивазкунии воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ ва маҳалҳои аҳолинишин пешниҳод ирсол менамояд (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- ба Мачлиси миллии Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон оид ба мансуб донистани махалхои ахолинишин ба категорияхои шахрхои тобеи чумхурй ва вилоят, шахрак ва деха, таљйир додани тобеияти онхо пешниход ирсол мекунад;
- оид ба баррасии масъалахои сохти маъмурию худуд $\bar{u}$ комиссия таъсис медихад (Конуни конст. 4T аз $2.01.2018 \ No 1492$).

Моддаи 11. Ваколати макомоти махаллии хокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон, вилоятхо, шахри Душанбе, шахрхо ва нохияхо оид ба халли масъалахои сохти маъмурию худудй

- 1. Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳо дар мавриди ҳалли масъалаҳои сохти маъмурию ҳудудӣ (Қонуни конст. $\mbox{\it ЧТ}$ аз 2.01.2018 $\mbox{\it №}$ 1492):
- ба Хукумати Чумхурии Точикистон қарори Мачлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯхистони Бадахшон, вилоят дар бораи тальйири сархади Вилояти Мухтори Кӯхистони Бадахшон, вилоятхо, тальсис ва бархам додани нохияхо, шахрак ва дехот дар худуди Вилояти Мухтори Кӯхистони Бадахшон, вилоят, мукаррар кардану ба чои дигар кӯчонидани марказхои мальмурии онхо, мансуб донистани махалхои ахолинишин ба категорияи шахрхои тобеи чумхурй ва вилоят, шахрак ва деха ва маводеро, ки қарори мазкур дар асоси онхо қабул гардидааст, ирсол менамоянд;
- ба Хукумати Чумхурии Точикистон қарори Мачлиси вакилони халқи вилоят оид ба муқаррар намудану таљйир додани сархади шахру нохияхои тобеи вилоят, шахрак ва дехот ва маводеро, ки қарори мазкур дар асоси онхо қабул гардидааст, ирсол менамоянд;
- бо назардошти афкори ахолии худудхои дахлдор ва қарори мақомоти дахлдори махаллии хокимияти давлатии шахр ва нохия оид ба номгузорй ва номивазкунии махалхои ахолинишин ба Хукумати Чумхурии Точикистон қарори Мачлиси вакилони халқи вилоят ва маводеро, ки қарори мазкур дар асоси онхо қабул гардидааст, ирсол менамоянд;

- оид ба баррасии пешакии масъалахои сохти маъмурию худудии дахлдор комиссия таъсис медиханд (*Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492*);
  - Фехристи бахисобгириро дар худуди дахлдор пеш мебаранд.
- 2. Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳри Душанбе дар мавриди ҳалли масъалаҳои сохти маъмурию ҳудудӣ (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492):
- ба Хукумати Чумхурии Точикистон қарори Мачлиси вакилони халқи шахри Душанберо дар бораи таљйири сархади шахр, таъсис ва бархам додани нохияхои шахр ва маводеро, ки қарори мазкур дар асоси онхо қабул гардидааст, ирсол менамоянд;
- ба Хукумати Чумхурии Точикистон қарори Мачлиси вакилони халқи шахри Душанбе оид ба муқаррар намудану таљйир додани сархади нохияхои шахр ва маводеро, ки қарори мазкур дар асоси онхо қабул гардидааст, ирсол менамоянд;
- бо назардошти афкори ахолии нохияхои шахр ва карори макомоти махаллии хокимияти давлатии нохияи дахлдор оид ба номгузорй ва номивазкунии нохияхои шахр ба Хукумати Чумхурии Точикистон карори Мачлиси вакилони халки шахри Душанбе, нохияхои шахр ва маводеро, ки карори мазкур дар асоси онхо кабул гардидааст, ирсол менамоянд;
- оид ба баррасии пешакии масъалахои сохти маъмурию худудии шахри Душанбе комиссия таъсис медиханд (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
  - Фехристи бахисобгириро дар худуди шахр пеш мебаранд.
- 3. Макомоти махаллии хокимияти давлатии шахрхои тобеи вилоят дар мавриди халли масъалахои сохти маъмурию худуд $\bar{u}$ (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492):
- ба мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии вилоятҳо дар бораи таъйир додани сарҳади шаҳрҳо, аз чумла дар бораи ба ҳайати онҳо дохил намудани маҳалҳои аҳолинишини алоҳида, ба категорияи шаҳрак ва деҳа мансуб донистани маҳалҳои аҳолинишин, дар бораи таъсис ва барҳам додани шаҳрак ва деҳот, таъйирёбии тобеияти онҳо ҳарори Маҷлиси вакилони ҳалҳи шаҳр ва маводеро, ки ҳарори мазҡур дар асоси онҳо ҳабул гардидааст, ирсол менамоянд;
- бо назардошти қарори мачлисҳои аҳолии ҳудудҳои даҳлдор барои номгузорию номивазкунии шаҳр, шаҳрак, деҳот ва маҳалҳои аҳолинишин ба маҳомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии вилоятҳо қарори Мачлиси вакилони ҳалҳи шаҳр ва маводеро, ки ҳарори мазкур дар асоси онҳо ҳабул гардидааст, ирсол менамоянд;
- оид ба баррасии пешакии масъалахои сохти маъмурию худудии дахлдор комиссия таъсис медиханд (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
  - Фехристи бахисобгириро дар худуди дахлдор пеш мебаранд.
- 4. Макомоти махаллии хокимияти давлатии шахрхои тобеи чумхурй хамаи маводи дар кисми 3 моддаи мазкур зикргардидаро бевосита ба Хукумати Чумхурии Точикистон ирсол менамоянд.
- 5. Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии ноҳияҳои тобеи вилоят дар мавриди ҳалли масъалаҳои соҳти маъмурию ҳудуд $\bar{u}$ (Қонуни конст. 4T аз 2.01.2018 No 1492):

- ба макомоти махаллии хокимияти давлатии вилоятхо дар бораи ба категорияи шахрак ва деха мансуб донистани махалхои ахолинишин, дар бораи таъсис ва бархам додани шахрак ва дехот, таъйирёбии тобеияти онхо, таъйир додани сархади нохия, шахрак ва дехот карори Мачлиси вакилони халки нохия ва маводеро, ки карори мазкур дар асоси онхо кабул гардидааст, ирсол менамоянд;
- бо назардошти қарори мачлисҳои аҳолии ҳудуди даҳлдор барои номгузорӣ ва номивазкунии ноҳия, шаҳрак, деҳот ва маҳалҳои аҳолинишин ба маҳомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии вилоятҳо қарори Мачлиси вакилони ҳалҳи ноҳия ва маводеро, ки қарори мазкур дар асоси онҳо ҳабул гардидааст, ирсол менамоянд;
- оид ба баррасии пешакии масъалахои сохти маъмурию худудии дахлдор комиссия таъсис медиханд (*Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492*);
  - Фехристи бахисобгириро дар худуди дахлдор пеш мебаранд.
- 6. Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ ҳамаи маводи дар қисми 5 моддаи мазкур зикргардидаро бевосита ба Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ирсол менамоянд.

Моддаи 12. Ваколатхои макомоти худидоракунии шахрак ва дехот оид ба халли масъалахои сохти маъмурию худудй

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492)

Макомоти худидоракунии шахрак ва дехот ба макомоти махаллии хокимияти давлатии шахру нохияхо дар бораи ба категорияи шахрак ва деха мансуб донистани махалхои ахолинишин, номгузор $\bar{u}$ ва номивазкунии шахрак ва дехот, махалхои ахолинишин, мукаррар намудани сархад ва марказхои маъмурии онхо карори Чамоат ва маводеро, ки карори мазкур дар асоси онхо кабул гардидааст, ирсол менамоянд (Конуни конст. 4T аз 2.01.2018 Note 1492).

БОБИ 3. ТАРТИБИ ТАЪСИС ВА БАРХАМ ДОДАНИ ВОХИДХОИ МАЪМУРИЮ ХУДУДЙ, МАХАЛХОИ АХОЛИНИШИН ВА ТАЉЙИР ДОДАНИ САРХАДИ ОНХО

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492)

Моддаи 13. Таъсис ва бархам додани вилоятхо ва таљйири сархади онхо

- 1. Мачлиси миллии Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон бо пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон вилоятхоро таъсис ва бархам медихад. Хангоми таъсис додани вилоят сархад, таксимоти шахрию нохияв ва маркази маъмурии он мукаррар карда мешавад.
- 2. Тальйир додани сархади вилоятхо ва ба чои дигар кучонидани маркази маъмурии онхо аз тарафи Мачлиси миллии Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон дар асоси пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон ва карори Мачлисхои вакилони халки дахлдор амалй мегардад.
- 3. Сархади Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон бе ризоияти Мачлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон таљйир дода намешавад.

Моддаи 14. Таъсис ва бархам додани шахр, шахрак ва таљйири сархади онхо

- 1. Таъсис ва барҳам додани шаҳр, шаҳрак ҳамчун воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ ҳангоми ба категорияи шаҳр ва шаҳрак мансуб донистани маҳалли аҳолинишин бо пешниҳоди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси қарори Маҷлиси вакилони ҳалқи даҳлдор аз ҷониби Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешаванд (Қонуни конст. ҶТ аз 2.01.2018 № 1492).
- 2. Таљйир додани сархади шахр ва шахрак аз тарафи Мачлиси миллии Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон дар асоси пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон ва қарори Мачлиси вакилони халқи дахлдор амалй мегардад.

Моддаи 15. Таъсис ва бархам додани нохияхо ва таљйири сархади онхо

- 1. Нохияхоро Мачлиси миллии Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон бо пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон дар асоси карори Мачлиси вакилони халки дахлдор таъсис ва бархам медихад. Хангоми таъсис додани нохия сархад ва маркази маъмурии он, дар вакти таъсис додани нохияи тобеи шахр бошад, сархади он муайян карда мешавад.
- 2. Таљйир додани сарҳади ноҳияҳо ва ба чои дигар кӯчонидани маркази маъмурии онҳо аз тарафи Мачлиси миллии Мачлиси Олии Чумҳурии Точикистон дар асоси пешниҳоди Ҳукумати Чумҳурии Точикистон ва қарори Мачлиси вакилони ҳалҳи даҳлдор амалӣ карда мешавад.

Моддаи 16. Таъсис ва бархам додани дехот ва таљйири сархади онхо

Таъсис ва барҳам додани деҳот, таъйири сарҳади онҳо ва ба чои дигар кӯчонидани марказҳои маъмурии онҳо аз тарафи Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси пешниҳоди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва қарори Маҷлиси вакилони ҳалҳи даҳлдори ноҳия, шаҳр, вилоят сурат мегирад. Ҳангоми таъсис додани деҳот сарҳад ва маркази маъмурии он муҳаррар карда мешаванд.

Моддаи 17. Ба категорияи шахр, шахрак ва деха мансуб донистани махалли ахолинишин

Ба категорияи шахр, шахрак ва деха мансуб донистани махалли ахолинишин аз тарафи Мачлиси миллии Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон дар асоси пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон ва карори Мачлиси вакилони халки дахлдори нохия, шахр, вилоят сурат мегирад.

БОБИ 4. НОМГУЗОРИВУ НОМИВАЗКУНИИ ВОХИДХОИ МАЪМУРИЮ ХУДУДЙ, МАХАЛХОИ АХОЛИНИШИН ВА КИСМХОИ ТАРКИБИИ ОНХО

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 <u>№ 1492</u>)

Моддаи 18. Талабот ба номгузориву номивазкунии вохидхои маъмурию худудй ва махалхои ахолинишин

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 <u>№ 1492</u>)

1. Номгузориву номивазкунии вохидхои маъмурию худуд $\bar{u}$ ва махалхои ахолинишин бо назардошти манфиатхои умумидавлат $\bar{u}$, шароити чуљроф $\bar{u}$, таърих $\bar{u}$, милл $\bar{u}$, таби $\bar{u}$ ва шароити дигари махал, инчунин қарори мачлиси ахолии махалли дахлдор амал $\bar{u}$ мегардад (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 <u>№</u> 1492).

- 2. Хангоми номгузорй ва номивазкунии вилоятхо, шахрхо ва нохияхо дар худуди Чумхурии Точикистон, шахракхо, дехот ва дехахо дар худуди шахрхо ва нохияхо такроран гузоштани номхое, ки дар ин вохидхои маъмурию худудй ва махалхои ахолинишин мавчуданд, манъ аст (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 Note 1492).
- 3. Харочоти молиявию моддии вобаста ба номгузорию номивазкунии вохидхои маъмурию худуд $\bar{u}$ ва махалхои ахолинишин аз хисоби бучети махаллие пардохт мегардад, ки ин вохиди маъмурию худуд $\bar{u}$ ва махалли ахолинишин дар он чойгиранд (Конуни конст. 4Т аз 2.01.2018 № 1492).
- 4. Ба вохидхои маъмурию худуд $\bar{u}$ ва махалхои ахолинишин гузоштани номи ходимони барчастаи чамъиятию сиёс $\bar{u}$ ва илму фарханг, ки дар қайди ҳаёт нестанд, мумкин аст (Қонуни конст. 4T аз 2.01.2018 No 1492).

Моддаи 19. Номгузорй ва номивазкунии вохидхои маъмурию худудй ва махалхои ахолинишин

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492)

- 1. Номгузорй ва номивазкунии вилоятхо, шахрхо, нохияхо, шахракхо, дехот ва дехахоро Мачлиси миллии Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон дар асоси пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон, карори Мачлисхои вакилони халки Вилояти Мухтори Кухистони Бадахшон, вилоятхо, шахрхо, нохияхо, чамоатхои шахрак ва дехот бо назардошти карори мачлисхои ахолии хамин вохидхои маъмурию худудй ва махалли ахолинишин амалй менамояд (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492).
- 2. Номгузории вилоятхо, нохияхо ва дехот дар вакти таъсиси онхо, шахрхо, шахракхо ва дехахо дар мавриди ба категорияи шахр, шахрак ва деха мансуб донистани махалхои ахолинишин амалӣ карда мешавад.

Моддаи 20. Номгузорй ва номивазкунии кисмхои таркибии махалхои ахолинишин

- 1. Номгузорй ва номивазкунии маҳаллаҳо, кӯчаҳо, майдонҳо, хиёбонҳо, бољҳо, пулҳо ва дигар қисмҳои таркибии маҳалҳои аҳолинишин мувофиқан аз тарафи Маҷлисҳои вакилони халқи шаҳрҳо, ноҳияҳо, ҷамоатҳои шаҳрак ва деҳот амалй карда мешавад.
- 2. Хангоми номгузорй ва номивазкунии кисмхои таркибии махалхои ахолинишин такроран гузоштани номхое, ки дар ин махалхои ахолинишин мавчуданд, манъ аст.
- 3. Бо номи шахсони дар қайди ҳаётбуда номгузорӣ кардани қисмҳои таркибии маҳалҳои аҳолинишин манъ аст.

Моддаи 21. Номгузорй ва номивазкунии объектхои дигар

Номгузорй ва номивазкунии объектхои дигар бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Чумхурии Точикистон амалй карда мешавад.

БОБИ 5. БАҚАЙДГИРЙ ВА БАХИСОБГИРИИ ВОХИДХОИ МАЪМУРИЮ ХУДУДЙ ВА МАХАЛХОИ АХОЛИНИШИН

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492)

Моддаи 22. Бақайдгирй ва бахисобгирии вохидхои маъмурию худудй ва махалхои ахолинишин

- 1. Вохидхои маъмурию худудӣ ва махалхои ахолинишине, ки марзи муайян ва ахолии мукимӣ доранд, хамчун худудхои алохида ба кайд ва ба хисоб гирифта мешаванд (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492).
- 2. Махалхои хурди истикоматии ахамияти муваккатидошта, ки истикоматкунандагони мукимй надоранд (хонахои чангалбонон, бошишгоххои сахрой, пойгоххои обухавосанчй, хонахои устохои минтакахои рохсозй ва љайра), ба кайд ва ба хисоб гирифта намешаванд.

Моддаи 23. Тартиби бақайдгирй ва бахисобгирии вохидхои маъмурию худудй ва махалхои ахолинишин

- 1. Бақайдгирии воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ пас аз таъсис додан ва маҳалҳои аҳолинишин пас аз ба категорияи шаҳр, шаҳрак ва деҳа мансуб донистан ва қабули қарори даҳлдори Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Феҳристи бақайдгирӣ аз тарафи мақоми ваколатдори давлатӣ, ки аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад, анҷом дода мешавад. Тартиби бақайдгирии воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ ва маҳалҳои аҳолинишинро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд (Қонуни конст. ҶТ аз 2.01.2018 № 1492).
  - 2. Фехристи бақайдгирй нишондихандахои зеринро дар бар мегирад:
  - рақами тартибй;
- санаи таъсис дода шудан ё асос ёфтани вохиди маъмурию худудӣ ва ба категорияи шахр, шахрак, деха мансуб дониста шудани махалли ахолинишин (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- масохати вохиди маъмурию худуд $\bar{u}$ ва махалли ахолинишин (Қонуни конст. $\mbox{\it ЧТ}$ аз 2.01.2018 $\mbox{\it №}$ 1492);
- теъдоди ахолии вохиди маъмурию худуд $\bar{u}$ ва махалли ахолинишин (Қонуни конст. $\mbox{\it ЧТ}$ аз 2.01.2018 $\mbox{\it №}$ 1492);
- масофа то пойтахти Чумхурии Точикистон, маркази маъмурии вилоят, шахр, нохия, шахрак, дехот бо андозаи километр;
- шумораи вохидхои маъмурию худуд $\bar{u}$ ва махалли ахолинишин дар вохиди маъмурию худудии ба қайд гирифташаванда (Қонуни конст. 4T аз $2.01.2018 \, \text{N}_{2} \, 1492$).
- 3. Ҳангоми таљйир додани сарҳади воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ, ба ҷои дигар кӯчонидани маркази маъмурии онҳо, номивазкунии воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ ва маҳалҳои аҳолинишин ба Феҳристи баҳайдгирӣ таљйироти даҳлдор ворид карда мешаванд (Қонуни конст. ҶТ аз 2.01.2018 № 1492).
- 4. Вохидхои маъмурию худудй ва махалхои ахолинишини худуди Вилояти Мухтори Куҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳрҳо, ноҳияҳоро баъди баҳайдгирии онҳо мутаносибан маҳомоти ичроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Куҳистони Бадахшон, вилоятҳо, шаҳрҳо ва ноҳияҳо баҳисоб мегиранд (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492).
  - 5. Фехристи бахисобгирй нишондихандахои зеринро дар бар мегирад:
  - рақами тартибй;
- номи вохиди маъмурию худуд $\bar{u}$, махалли ахолинишин (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);

- санаи таъсис додан ё асос ёфтани вохиди маъмурию худудӣ, ба категорияи шахр, шахрак ва деҳа мансуб дониста шудани маҳалли аҳолинишин (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- масохати вохиди маъмурию худуд $\bar{u}$ ва махалли ахолинишин (Қонуни конст. 4T аз 2.01.2018 No 1492);
- теъдоди ахолии вохиди маъмурию худуд $\bar{u}$, махалли ахолинишин (Конуни конст. 4T аз 2.01.2018 No 1492);
- номгу́и қисмҳои таркибии воҳиди маъмурию ҳудудӣ, маҳалли аҳолинишин (Қонуни конст. 4T аз 2.01.2018 № 1492);
- вохиди маъмурию худуд $\bar{u}$, ки ба хайати он вохиди маъмурию худуд $\bar{u}$, махалли ахолинишини ба хисоб гирифташаванда дохил мешаванд (Қонуни конст. 4T аз 2.01.2018 $\cancel{N}$ 2.01.2018
- номи истгохи наздиктарини рохи охан ва масофа то ба он бо андозаи километр;
- масофа то маркази маъмурии вилоят, шахр, нохия, шахрак, дехот бо андозаи километр.

Моддаи 24. Хорич намудани махалхои ахолинишин аз Фехристи бақайдгирй ва Фехристи бахисобгирй

- 1. Махалхои ахолинишине, ки ахолии онхо аз минтака баромада рафтааст ё ба чои дигар кучидааст, бояд аз Фехристи бакайдгирй ва Фехристи бахисобгирй хорич карда шаванд.
- 2. Аз Фехристи бақайдгирй ва Фехристи бахисобгирй инчунин махалхои ахолинишине, ки ба худуди шахр, шахрак дохил гардидаанд ё бо дигар махалхои ахолинишин якчоя карда шудаанд, хорич карда мешаванд.
- 3. Махалхои ахолинишин бо тартиби барои бақайдгирй ва бахисобгирй муқарраргардида аз Фехристи бақайдгирй ва Фехристи бахисобгирй хорич карда мешаванд.

Моддаи 25. Хуччатхо ва маводе, ки барои халли масъалахои сохти маъмурию худудй заруранд

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492)

Хуччатҳо ва маводи зарурӣ барои таъсис ва барҳам додани воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ, таъйир додани сарҳади онҳо, ба категорияи шаҳр, шаҳрак ва деҳа мансуб донистани маҳалҳои аҳолинишин, таъйир додани сарҳади онҳо, муҳаррар кардан ва ба чои дигар кӯчонидани маркази маъмурии воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ, номивазкунии воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ ва маҳалҳои аҳолинишин мутобиқи Номгӯи ҳуччатҳо ва мавод оид ба ҳалли масъалаҳои соҳти маъмурию ҳудудие, ки ба Қонуни конститусионии мазкур замима гардидааст, ба Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Точикистон пешниҳод карда мешаванд (Қонуни консти. ҶТ аз 2.01.2018 № 1492).

Моддаи 26. Бахисобгирии омории вохидхои маъмурию худудй ва махалхои ахолинишин

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492)

Бахисобгирии омории вохидхои маъмурию худуд $\bar{u}$ ва махалхои ахолинишин аз чониби макомоти омори давлат $\bar{u}$ пеш бурда мешавад (*Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018* <u>№ 1492</u>).

БОБИ 6. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВЙ

Моддаи 27. Чавобгарй барои риоя накардани талаботи Қонуни конститутсионии мазкур

Шахсони вокей ва хукукй барои риоя накардани талаботи Қонуни конститутсионии мазкур бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Точикистон ба ҷавобгарй кашида мешаванд.

Моддаи 28. Дар бораи аз эътибор сокит донистани Конуни конститутсионии Чумхурии Точикистон "Дар бораи тартиби халли масъалахои сохти маъмурию худудии Чумхурии Точикистон"

Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4 ноябри соли 1995 "Дар бораи тартиби ҳалли масъалаҳои соҳти марзиву маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон" (Аҳбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 1995, №21, мод. 239; с. 2000, №11, мод. 513; с. 2003, №4, мод. 153; с. 2008, №3, мод. 182; с. 2009, №7-8, мод. 489; №12, мод.812) аз эътибор соқит дониста шавад.

Моддаи 29. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни конститутсионии мазкур

Қонуни конститутсионии мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Чумхурии Точикистон

Эмомалй Рахмон

ш. Душанбе,

19 марти соли 2013, № 958

Замима

ба Қонуни конститутсионии Чумҳурии Точикистон

"Дар бораи тартиби халли масъалахои сохти

марзиву маъмурии Чумхурии Точикистон"

Номгуи хуччатхо ва маводе, ки оид ба халли масъалахои сохти маъмурию худудй пешниход карда мешаванд

(Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 <u>№ 1492</u>)

І. Хангоми таъсиси вилояти нав:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- мактуби тавзехии дорои маълумоти асосноккунандаи масохати ичтимоию иктисодии зарурати таъсиси вилояти нав, сархадхои пешбинишуда, таксимоти шахрй ва нохиявй, маркази маъмурй ва номи он, худуд, теъдоди ахолй, аз чумла теъдоди ахолии шахрхо ва дехахо;
- қарори Мачлиси вакилони халқи вилояте, ки худуди он тақсим карда мешавад.

2. Хангоми таљйир додани сархади вилоят ва ба чои дигар кучонидани маркази маъмурии он:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Мачлисҳои вакилони халқи вилояте, ки як қисми ҳудуди он гирифта ва вилояте, ки ин ҳудуд ба он дохил карда мешавад дар бораи ризоият ба ин таљйирот;
- қарори Мачлисҳои вакилони халқи ноҳияе, ки ҳудуди он гирифта мешавад ва ноҳияе, ки ин ҳудуд ба ҳайати он дохил карда мешавад;

- қарори маҷлисҳои маҳалҳои аҳолинишини даҳлдор ва ҷамоатҳои шаҳрак ва деҳот дар бораи ризоият барои аз як вилоят ба вилояти дигар додани ҳудуд, агар дар ҳудуди додашаванда маҳалҳои аҳолинишин мавҷуд бошанд;
- мактуби тавзехии дорои маълумот дар бораи масохати худуди додашаванда, номг $\bar{y}$ и вохидхои маъмурию худуд $\bar{u}$ $\bar{u}$ махалхои ахолинишин, теъдоди ахол $\bar{u}$ ва тавсифномаи ичтимоию иктисодии худуди додашаванда (Конуни конст. $\bar{u}$ 47 аз 2.01.2018 $\bar{u}$ 1492);
- тасвири сарҳад, харитаи топографӣ бо нақшаи хати гузариши сарҳади маъмурию ҳудудӣ (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- тархи нақша бо нишон додани ҳудуди додашаванда ва маҳалҳои аҳолинишин, шабакаи роҳҳо, сарҳадҳои мавҷуда ва нави вилоят дар ин маҳал;
- қарори Мачлиси вакилони халқи вилоят ва мактуби тавзехие, ки дар он далелхои зарурати ба чои дигар кучонидани маркази маъмурй, тавсифномаи ичтимоию иктисодии маркази нави маъмурй, масофаи он то марказхои маъмурии нохияву шахрхои вилоят ва пойтахти мамлакат нишон дода шудаанд.

3. Хангоми таъсис додани нохияи нав:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Мачлиси вакилони халқи вилояте, ки дар худуди он ноҳияи нав таъсис дода мешавад;
- қарори Мачлиси вакилони халқи нохияи тақсимшаванда дар бораи ризоияти ба ҳайати ноҳияи нави таъсисёбанда додани як қисми ҳудуди он;
- мактуби тавзехие, ки дар он маълумот оид ба зарурати таъсис додани нохияи нав, тавсифномаи ичтимоию иктисодии нохияе, ки худуди он таксим карда мешавад ва нохияи навтаъсисёбанда, масохати худуд, теъдоди ахолии вохидхои маъмурию худудй ва махалхои ахолинишини нохияе, ки худуди маъмурии он таксим карда мешавад ва нохияи навтаъсисёбанда, тавсифномаи ичтимоию иктисодии маркази маъмурии пешбинишудаи нохияи нав, масофаи байни он то марказхои маъмурии шахракхо, дехот, вилоят, пойтахти мамлакат, истгохи наздиктарини рохи охан, мавчудияти бинохо барои чойгир намудани муассисахои нохия, бучети тахминии нохияи нав, номе, ки барои номгузорй ба нохияи навтаъсисёбанда пешниход мешавад ва шархи ин ном дарч гардида бошанд (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- тасвири сарҳад, харитаи топографӣ бо нақшаи хати гузариши сарҳади маъмурию ҳудудӣ (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- тархи накшаи нохияе, ки худуди он таксим карда мешавад ва нохияи нав ташкилшаванда, ки дар он сархади ин нохияхо, шахракхо ва дехот нишон дода мешавад.

4. Хангоми таъсис додани нохияи шахр:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Мачлиси вакилони халқи шахре, ки дар ҳайати он ноҳия таъсис дода мешавад;
- қарори Маҷлиси вакилони халқи вилоят дар мавриди дар худуди вилоят таъсис додани ноҳияи шаҳр;
- қарори Мачлиси вакилони халқи нохияи шахре, ки худуди маъмурии он тақсим карда мешавад;

- мактуби тавзехие, ки дар он маълумот оид ба зарурати таъсис додани нохияи шахр, масохати худуд ва теъдоди ахолии нохияи таъсисёбанда, номгуи корхонахо, муассисахо, ташкилотхои дигар, тавсифномаи мухтасари фонди манзил ва хочагии коммуналй, маълумот дар бораи муассисахои ичтимоию фархангй, бучети тахминии нохияи шахрии таъсисёбанда, мавчудияти бинохо барои чойгир намудани макомоти маъмурии нохия, номе, ки барои номгузории нохия пешниход мегардад ва шархи он дарч гардида бошанд;
- тасвири сарҳад, харитаи топографӣ бо нақшаи хати гузариши сарҳади марзиву маъмурӣ (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
  - накшаи шахр бо тархи сархади нохияи навтаъсисёбанда.

5. Хангоми таљйир додани сархади нохия, ба чои дигар кучонидани маркази маъмурии он, таљйир додани сархади нохияи шахр:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Мачлиси вакилони халқи вилоят;
- қарорҳои Маҷлисҳои вакилони халқи ноҳияе, ки як қисми ҳудуд аз таркиби он гирифта ва ноҳияе, ки ҳамон ҳудуд ба таркиби он дохил карда мешавад;
- қарорҳои чамоатҳои шаҳрак ва деҳот, мачлисҳои аҳолии маҳалҳои аҳолинишини даҳлдор дар ҳусуси ризоият барои ба ноҳияи дигар додани ин ҳудуд;
- мактуби тавзехии дорои маълумот дар бораи масохати худуди додашаванда, номгӯи вохидхои марзиву маъмурӣ ё маҳалҳои аҳолинишин ва теъдоди аҳолии онҳо, тавсифномаи ичтимоию иктисодии ҳудуди додашаванда (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- тасвири сарҳад, харитаи топографӣ бо нақшаи хати гузариши сарҳади марзиву маъмурӣ (Қонуни конст. ҶТ аз 2.01.2018 № 1492);
- тархи нақша бо нишон додани худуди додашаванда ва махалхои ахолинишин, шабакаи роххо, сархадхои мавчуда ва нав дар ин махал;
- қарори Мачлиси вакилони халқи ноҳия бо мактуби тавзеҳии дорои далелҳои зарурати кӯчонидани маркази маъмурӣ ва тавсифномаи ичтимоию иқтисодии маркази нави маъмурӣ бо нишон додани масофаи байни маркази нави маъмурӣ ва марказҳои маъмурии деҳот, шаҳракҳо, вилоят ва пойтаҳти мамлакат:
- қарори Мачлисҳои вакилони халқи ноҳияе, ки як қисми ҳудуди он гирифта мешавад ва ноҳияи шаҳрие, ки ҳамин ҳудуд ба таркиби он дохил карда мешавад, бо мактуби тавзеҳии дорои тавсифи таљйироти пешбинишуда, тарҳи нақшаи ҳудуди додашаванда бо нишон додани сарҳади мавҷуда ва сарҳади нави ноҳияҳо.

6. Хангоми ба категорияи шахрхои тобеи чумхурй ва вилоят мансуб донистани махалли ахолинишин:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Мачлиси дахлдори вакилони халқи вилоят, шахр ва Цамоати шахрак бо пешниход дар бораи ба ин ё он категорияи шахрҳо мансуб донистани маҳалли аҳолинишин (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- мактуби тавзехие, ки дар он маълумот оид ба асосноккунии зарурати ба категорияи шахрхои тобеи чумхурй ва вилоят мансуб донистани махалли

ахолинишин, тавсифномаи ичтимоию иктисодии махалли ахолинишине, ки таљйир меёбад, теъдоди ахолӣ, маълумот дар бораи фонди манзил, масоҳати ҳудуд, масофа то маркази маъмурии вилоят, пойтахти мамлакат ва истгоҳи наздиктарини роҳи оҳан, бучети тахминии шаҳр, мавчудияти биноҳо барои чойгир намудани макомоти маъмурии шаҳр, пешниҳод дар бораи номи шаҳр ва шарҳи он дарч гардида бошанд;

- тасвири сарҳад, харитаи топографӣ бо нақшаи хати гузариши сарҳади маъмурию ҳудудӣ (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- тархи нақшаи махалли аҳолинишин, ки ба шаҳр мансуб дониста мешавад, бо нишон додани сарҳади он.

7. Хангоми ба категорияи шахрак мансуб донистани махалли ахолинишин:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Мачлиси вакилони халқи вилоят;
- қарори Мачлиси вакилони халқи дахлдори шахр, нохия, Чамоати дехот бо пешниход дар хусуси ба категорияи шахрак мансуб донистани махалли ахолинишин (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- мактуби тавзехие, ки дар он маълумот оид ба асосноккунии зарурати ба категорияи шахрак мансуб донистани махалли ахолинишин, тавсифномаи ичтимоию иктисодии он, теъдоди ахолй, маълумот дар бораи фонди манзил, масохати худуд, масофа то марказхои маъмурии нохия ва вилоят, пойтахти мамлакат ва истгохи наздиктарини рохи охан, бучети тахминии шахрак, мавчудияти бинохо барои чойгир намудани Чамоати шахрак, пешниход дар бораи номи шахрак ва шархи он дарч гардида бошанд (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- тасвири сарҳад, харитаи топографӣ бо нақшаи хати гузариши сарҳади маъмурию ҳудудӣ (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- тархи нақшаи маҳалли аҳолинишине, ки ба шаҳрак табдил дода мешавад, бо нишон додани сарҳади он.

8. Хангоми таљйир додани сархади шахр ва шахрак:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Мачлиси вакилони халқи вилоят (оид ба шахрхои тобеи вилоят);
- қарори Мачлиси вакилони халқи шахр, Чамоати шахрак, инчунин қарори Мачлиси вакилони халқи нохияе, ки дар тобеияти худ шахрак дорад, бо пешниход дар хусуси таљйир додани сархади шахр, шахрак; (Қонуни конст. 4T аз $2.01.2018 \, N\!\!\!_{2} \, 1492$)
- қарори Мачлиси вакилони халқи вохиди маъмурию худудие, ки як қисми худуди он ба шахр, шахрак дохил карда мешавад (Қонуни конст. 4T аз $2.01.2018 \ No.1492$);
- мактуби тавзехие, ки дар он маълумот оид ба асосноккунии зарурати таъйир додани сархади шахр, шахрак, масохати худуде, ки ба сархади шахр, шахрак дохил карда мешавад, номгуи махалхои ахолинишин, теъдоди ахолии ба худуди шахр, шахрак дохилшаванда, маълумот дар бораи муассисахо, корхонахо, ташкилотхои дигари дар худуди додашаванда вокеъбуда дарч гардиданд (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);

- тасвири сарҳад, харитаи топографӣ бо нақшаи хати гузариши сарҳади маъмурию ҳудудӣ (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- тархи накшаи шахр, шахрак бо нишон додани сархади мавчуда ва сархади нави пешбинишуда.

9. Хангоми таъсис додани дехоти нав:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Мачлиси вакилони халқи вилоят;
- қарори Мачлиси вакилони халқи шахр, нохия, ки дар тобеияти худ шахрак ва дехот доранд, бо дархост дар хусуси ташкил намудани дехоти нав;
- қарори чамоатҳои деҳоте, ки аз ҳисоби хурд намудани онҳо деҳоти нав ташкил меёбад дар хусуси ризоият доир ба таљйир додани ҳудудҳояшон;
- қарори мачлисҳои аҳолии деҳаҳои ба ҳайати деҳоти нав дохилшаванда дар хусуси ризоияти онҳо барои ба деҳоти нав додани ин маҳалҳои аҳолинишин;
- мактуби тавзехие, ки дар он маълумот оид ба асосноккунии зарурати тавсиф намудани дехоти нав, масоҳати худуд, теъдоди аҳолӣ ва номгӯи маҳалҳои аҳолинишини деҳоте, ки ҳудуди онҳо тақсим мешавад ва деҳоте, ки нав ташкил карда мешаванд, масофа аз маҳалҳои аҳолинишин то марказҳои маъмурии деҳоте, ки ҳудуди онҳо ҳурд карда мешавад ва масофа аз маҳалҳои аҳолинишине, ки ба ҳайати деҳоти нав доҳил мегарданд, то маркази маъмурии пешбинигардидаи он, тавсифномаи ичтимоию иктисодии деҳоте, ки ҳудуди онҳо тақсим карда мешавад ва деҳоте, ки нав таъсис дода мешаванд, бучети таҳминии деҳоти нав, мавчудияти биноҳо барои чойгир намудани чамоати он, пешниҳоди номи деҳоти нав ва шарҳи он, инчунин маълумот дар бораи маркази маъмурии он дарч гардидаанд;
- тасвири сарҳад, харитаи топографӣ бо нақшаи хати гузариши сарҳади маъмурию ҳудудӣ (Конуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- тарҳи харитаи деҳоте, ки ҳудуди онҳо тақсим мешаванд ва деҳоти нав таъсисёбанда бо нишон додани маркази маъмуриву маҳалҳои аҳолинишин, сарҳадҳои онҳо ва шабакаи роҳҳо ва.

10. Хангоми таљйир додани сархади дехот ва ба чои дигар кучонидани маркази маъмурии он:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Маҷлиси вакилони халқи вилоят;
- қарори Мачлиси вакилони халқи шахр, нохияе, ки дар худуди худ дехот доранд, бо пешниход дар хусуси таљйир додани сархади дехот ва ба чои дигар кучонидани маркази маъмурии он;
- қарорҳои Ҷамоати деҳоте, ки як қисми ҳудуди он гирифта мешавад ва деҳоте, ки ҳамон қисми ҳудуд ба таркиби он доҳил карда мешавад. Агар дар ҳудуди додашаванда маҳалҳои аҳолинишин мавҷуд бошанд, қарорҳои маҷлисҳои аҳолии онҳо дар ҳусуси ризоият барои додани ҳудуди маҳалли истиқомати онҳо ба деҳоти дигар пешниҳод карда мешавад (Қонуни конст. ҶТ аз 2.01.2018 № 1492);
- мактуби тавзехии дорои маълумот дар бораи масохати худуди додашаванда, номгуи махалхои ахолинишин ва теъдоди ахолии хар яки онхо, тавсифномаи ичтимоию иктисодии худуди додашаванда;

- тасвири сарҳад, харитаи топографӣ бо нақщаи хати гузариши сарҳади маъмурию ҳудудӣ (Қонуни конст. ЧТ аз 2.01.2018 № 1492);
- нақшаи худуди додашаванда бо нишон додани маҳалҳои аҳолинишин, шабакаи роҳҳо, сарҳади мавҷуда ва нав дар маҳалли мазкур;
- қарори Мачлиси вакилони халқи шахр, нохия, ки дар худуди худ дехот доранд, инчунин қарори Цамоати дехот бо мактуби тавзехии дорои асосноккунии зарурати ба чои дигар кучонидани маркази маъмури ва тавсифномаи ичтимоию иктисодии маркази нави маъмури, бо нишон додани масофа аз маркази маъмурии нав то махалхои ахолинишин ва маркази маъмурии нохия.

11. Хангоми номивазкунии вохидхои марзиву маъмурй ва махалхои ахолинишин:

Хангоми иваз намудани номи вилоят:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Мачлиси вакилони халқи вилоят;
- мактуби тавзехие, ки дар он асосноккунии зарурати иваз намудани номи вилоят ва шархи номи нави он зикр карда мешаванд.

Хангоми иваз намудани номи шахр, нохия:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Мачлиси вакилони халқи вилоят (ҳангоми дигар кардани номи шаҳр, ноҳияи тобеи вилоят);
  - қарори Мачлиси вакилони халқи шахр, нохияи дахлдор;
- мактуби тавзехие, ки дар он зарурати иваз намудани номи шахр, нохия ва шархи номи нави онхо зикр карда мешаванд.

Хангоми иваз намудани номи шахрак:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Мачлиси вакилони халқи вилоят, шахр, нохияе, ки дар худуди худ шахрак доранд;
  - қарори чамоати шахрак;
  - қарорхои мачлисхои ахолии махалхои ахолинишини дахлдор;
- мактуби тавзехие, ки дар он зарурати иваз намудани номи шахрак ва шархи номи нави он зикр карда мешаванд.

Хангоми иваз намудани номи дехот:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Мачлиси вакилони халқи вилоят, шахр, нохияе, ки дар худуди худ дехот доранд;
  - қарори чамоати дехот;
  - қарорҳои маҷлисҳои аҳолии маҳалҳои аҳолинишини даҳлдор;
- мактуби тавзехие, ки дар он зарурати иваз намудани номи дехот ва шархи номи нави он зикр карда мешаванд.

Хангоми иваз намудани номи деха:

- пешниходи Хукумати Чумхурии Точикистон;
- қарори Мачлиси вакилони халқи вилоят, шахр, нохия;
- қарорҳои чамоатҳои шахрак, деҳоте, ки дар ҳудуди худ деҳа доранд;
- қарори мачлиси ахолии худуди дахлдор;

- мактуби тавзехие, ки дар он зарурати иваз намудани номи деха ва шархи номи нави он зикр карда мешаванд.

ҚАРОРИ МАЧЛИСИ НАМОЯНДАГОНИ МАЧЛИСИ ОЛИИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН

Оид ба қабул намудани Қонуни конститутсионии **Ч**умхурии Точикистон "Дар бораи тартиби ҳалли масъалаҳои сохти марзиву маъмурии **Ч**умҳурии Точикистон"

Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон қарор мекунад:

- 1. Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи тартиби ҳалли масъалаҳои соҳти марзиву маъмурии Ҷумҳурии Тоҷикистон" ҳабул карда шавад.
- 2. Қарори Мачлиси Олии Ҷумҳурии Точикистон "Оид ба тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни конститутсионии Ҷумҳурии Точикистон аз 4 ноябри соли 1995 "Дар бораи тартиби ҳалли масъалаҳои соҳти марзиву маъмурии Ҷумҳурии Точикистон" (Аҳбори Мачлиси Олии Ҷумҳурии Точикистон, с. 1995, №21, мод. 240), қарорҳои Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии Ҷумҳурии Точикистон (Аҳбори Мачлиси Олии Ҷумҳурии Точикистон, с. 2000, №6, мод. 372; с.2003, №3, мод. 101; с. 2008, №1, қ.2, мод.56; с.2009, №5, мод.377; №9-10, мод. 586) аз эътибор сокит дониста шаванд.

Раиси

Мачлиси намояндагони Мачлиси Олии

Чумхурии Точикистон

Ш. ЗУХУРОВ

ш. Душанбе, 12 декабри соли 2012, № 1001

ҚАРОРИ МАЧЛИСИ МИЛЛИИ МАЧЛИСИ ОЛИИ ЧУМХУРИИ ТОЧИКИСТОН

Оид ба Қонуни конститутсионии **Чумхурии** Точикистон "Дар бораи тартиби ҳалли масъалаҳои сохти марзиву маъмурии **Чумхурии** Точикистон"

Мачлиси миллии Мачлиси Олии Чумхурии Точикистон Қонуни конститутсионии Чумхурии Точикистон "Дар бораи тартиби ҳалли масъалаҳои сохти марзиву маъмурии Чумҳурии Точикистон"-ро баррасӣ намуда, ҳарор мекунад:

Раиси

Мачлиси миллии Мачлиси Олии

Чумхурии Точикистон

М. Убайдуллоев

ш. Душанбе, 28 феврали соли 2013, №482